

כ"ג באייר, התשע"ה
12 מאי 2015
מס': 7/2015

הנדון: עוזרי רופא במערך האשפוז והקהילה

1. רקע:
ועדה שהוקמה ע"י מנכ"ל המשרד בחנה את הצורך ביצירת תפקיד של עוזרי רופא במערכת הבריאות בישראל. הוועדה המליצה על יצירת תפקיד של עוזרי רופא, שיתבסס על בעלי מקצוע קיימים, שיעברו הכשרה מתאימה ויסייעו לרופא בביצוע פעולות רפואיות.
בהתאם לתקנות הרופאים (כשירויות לביצוע פעולות חריגות) - התשס"א, 2001 (להלן התקנות) מעוגנות סמכויותיהם של עוזרי הרופא בתחומי הרפואה השונים, המוענקות לאחר הליך הכשרה שאושר ע"י מנכ"ל המשרד.
עוזרי הרופא, בעלי השכלה והכשרה מתאימות, יתנו מענה מקצועי איכותי לטיפול בחולים. לעוזרי רופא אלו, סמכויות טיפול מוגדרות ומוסכמות אשר יאפשרו מתן טיפול רפואי, על פי הנחיות הרופא המטפל ובפיקוחו ואחריותו.
2. מטרה:
קביעת נוהל אב לעבודת עוזרי רופא בכל ענפי הרפואה הקבועים בתקנות.
3. תנאים להעסקת עוזר רופא:
 - 3.1. עוזר רופא יועסק רק לאחר שסיים בהצלחה תכנית הכשרה ייעודית לתחום שאושרה ע"י מנכ"ל משרד הבריאות.
 - 3.2. העסקה תעשה רק באישור מנהל המחלקה או מנהל המרפאה ומנהל המוסד הרפואי.
 - 3.3. יועסק רק במחלקה או ביחידה רפואית בתחום הרפואי לו הוכשר.
 - 3.4. כפיפות מקצועית ומנהלית – למנהל מחלקה / מרפאה.
4. תפקידי עוזר הרופא נגזרים מהסמכויות שאושרו לעוזר הרופא ע"י מנכ"ל משרד הבריאות ותוקנו בתקנות, ויפורסמו בחוזר מינהל הרפואה.

5. עבור כל אחד מתחומי הפעילות שאושרו בתקנות לעוזרי רופא, יפרסם ראש מינהל רפואה חוזר המפרט את הנהלים הרפואיים לאותו תחום.

6. תהליכי עבודה :

6.1. עוזר רופא פועל מכח אישור רפואי לביצוע הפעולות המותרות לו שניתן לו מאת המנהל הרפואי של בית החולים והוא כפוף מקצועית למנהל המחלקה / המרפאה בה הוא עובד. לפיכך, כל סמכויותיו בפועל של עוזר רופא טעונות הסכמה ואישור של מנהל המחלקה / מרפאה.

6.2. מנהל המחלקה / המרפאה, יקבע לכל עוזר רופא תכנית הדרגתית אישית, ליישום הסמכויות שאושרו לו על ידי המנהל הרפואי, ובהתאם ובכפוף להוראות ולסטנדרטים המקצועיים שיפורטו בחוזר מינהל הרפואה.

6.3. ההרשאה האישית לעוזר הרופא תינתן מידי המנהל הרפואי של בית החולים – על גבי הטופס שקבוע בתקנות (מצ"ב בנספח).

6.4. כל פעולה רפואית שביצע עוזר הרופא תתועד על ידי עוזר הרופא ברשומת המטופל בחלק של "המעקב הרפואי השוטף" בחתימת עוזר הרופא ובהתאם לחוזר מינהל הרפואה בתחום רפואי זה. הרופא האחראי על פעילות עוזר הרופא יוודא נכונות התייעוד.

עוזר רופא רשאי לסייע ברישום פעולות שבוצעו על ידי הרופא, לפי הוראות ובחתימת הרופא בלבד.

6.5. באחריות מנהל המחלקה / מרפאה, לשתף בישיבות הצוות הרב מקצועי את עוזרי הרופא, זאת בנוסף להשתתפותו או השתתפות רופאים מטעמו.

6.6. החלטה לשחרור מאשפוז תהיה של מנהל המחלקה, רופא בכיר או רופא מטעמו בלבד. עוזר הרופא אינו מורשה להחליט על שחרור חולה מאשפוז.

6.7. מכתב הסיכום הרפואי (כולל של מטופל שנפטר) יכול להיכתב גם ע"י עוזר רופא ובחתימתו, אם קיבל הרשאה לכך ממנהל המחלקה ובהוראת הרופא שבפיקוחו הוא עובד, ועל פי המידע המצוי בתיק הרפואי של המטופל. מכתב סיכום שנערך ונחתם על ידי עוזר רופא - יאושר בחתימה נוספת של מנהל המחלקה או רופא מטעמו ובהתאם לנהלים הרפואיים שבחוזר מינהל הרפואה בתחום רפואי זה.

6.8. עוזר רופא אינו מורשה על פי חוק לקבוע מוות או לחתום על טופס הודעת פטירה או רשיון קבורה.

7. הערכה ובקרה :

7.1. מינהל הרפואה במשרד הבריאות יקיים תהליכי הערכה ובקרה מובנים על מנת לאמוד את יישום התפקיד והטמעתו בשטח.

7.2. באחריות מנהל המחלקה / מרפאה, לבצע בקרה על הטיפול הרפואי הניתן למטופליו ע"י עוזרי הרופא.

הואילו להעביר תוכן חוזר זה לידיעת כל הנוגעים בדבר במוסדכם.

בכבוד רב,

פרופ' ארנון אפק

העתק: ח"כ צחי הנגבי, מ"מ וסגן שר הבריאות

35112815

[לוגו/שם המוסד הרפואי]

טופס הרשאה אישית לביצוע פעולות חריגות

בתוקף סמכותי לפי תקנות הרופאים (כשירויות לביצוע פעולות חריגות), התשס"א-2001, ולפי היתר מאת המנהל הכללי של משרד הבריאות לאצול סמכויות לביצוע פעולות חריגות, אני מרשה למר/גב' _____ (שם מבצע הפעולות החריגות) ת"ז _____ עוזר, מס' רישיון / רישום / תעודה* _____ לבצע את הפעולות המנויות להלן וזאת כל זמן שהוא/היא עובד/ת בית חולים / קופת חולים / מגן דוד אדום בישראל/ שירות אמבולנס* _____ (שם המוסד הרפואי והמחלקה) ובמסגרת עבודה זו בלבד** :

שם המנהל הרפואי: _____ מס' רישיון: _____

חתימת המנהל הרפואי: _____

העתק:

תיק אישי מנהל בית החולים - לגבי עוזרים בבית חולים

מנהל מחוז קופת חולים - לגבי עוזרים במרפאה

* מחק את המיותר

** פרט את הפעולות והתנאים לביצוען